

## Sakramentit. Kaste

### Epistola

(Room. 6: 3 – 11)

*”Veljet, meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu hänen kuolemaansa. Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin yhdessä hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää, niin kuin Kristus Isän kirkkauden voimalla herätettiin kuolleista. Jos kerran yhtäläinen kuolema on liittänyt meidät yhteen hänen kanssaan, me myös nousemme kuolleista niin kuin hän. Tiedämme, että vanha minämme on yhdessä hänen kanssaan ristiinnaulittu, jotta tämä syntinen ruumis menettäisi valtansa emmekä enää olisi synnin orjia. Se, joka on kuollut, on näet päässyt vapaaksi synnin vallasta. Mutta jos kerran olemme kuolleet Kristuksen kanssa, uskomme saavamme myös elää hänen kanssaan. Tiedämme, että koska Kristus on herätetty kuolleista, hän ei enää kuole eikä kuolemalla ole enää valtaa häneen. Kun Kristus kuoli, hän kertakaikkisesti kuoli eroon synnistä. Kun hän nyt elää, hän elää Jumalalle. Ajatelkaa tekin samoin itsestänne: te olette kuolleet pois synnistä ja elätte Jumalalle Kristuksessa Jeesuksessa.”*

Edellisessä luvussa Paavali oli kertonut, että ihmisellä on kaksi mahdollisuutta. Hän voi olla Adamin tuoman kuoleman vallassa tai hän voi valita Kristuksen ja iankaikkisen elämän (Room. 5: 17, 21). Nyt Paavali kertoo, miten ihminen valitsee Kristuksen.

Rooman kristityt olivat saaneet jo aikaisemmin kristillistä opetusta, jossa oli käsitelty myös kastetta ja sen merkitystä. Nyt Paavali tarkentaa Rooman seurakunnan tietoa kasteesta. Uudessa testamentissa sana kastaa viittaa joko juutalaisten rituaalisiin pesuihin (Mark. 7: 3 - 4; Luuk. 11: 38) tai Johannes Kastajan suorittamaan kasteeseen (Joh. 1: 25, 28) tai kristilliseen kasteeseen (Gal. 3: 27). Paavalin teksti tässä näyttää viittaavan upottamiseen, mutta meillä ei ole täyttä varmuutta, noudatettiinko upotuskastetta varhaisessa kirkossa.

Teksti ilmaisee, että kastetulla on erityinen suhde Kristukseen. Tämä suhde johtaa uuteen elämään Kristuksessa. Kastettu tulee yhteyteen kärsivän ja kuolevan Kristuksen kanssa. Siinä ei korostu kuoleva Kristus vaan itse kuolema, joka on samalla voitto synnistä.

Kastetoimituksessa toteutetaan itse kuolema laskemalla kastettu veteen, hautaaminen (upottamalla) ja ylösnousemus nostamalla kastettu vedestä. Paavali korostaa tätä yhteyttä Kristuksen hautaamiseen. Meidät haudataan yhdessä Kristuksen kanssa. Tämä yhdessäolo Kristuksessa jatkuu

myös silloin, kun Hänet herätettiin Isän kirkkauden voimalla. Tämä kirkkaus muuttaa myös meidät, ”jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää”. Kaste tekee meidät kristityiksi ja voimme elää Kristuksen kanssa, silloin me olemme uusi luomus. Tämä viittaa sekä meidän elämäämme tässä maailmassa kuin myös elämäämme tulevassa ikuisuudessa.

”Yhtäläinen kuolema on liittänyt meidät yhteen” tuo mieleen puun varttamisen. Johonkin (vanhaan) puuhun liitetään oksa (esim. Suomessa omenapuut). Oksa elää ja kasvaa mutta saa ravinteensa vanhasta puusta. Tämä on kuvaus, jonka avulla selitetään kristillistä elämää. Yhtäläinen kuolema on se, joka yhdistää meidät Kristukseen. Tämä johtaa nousemiseen kuolleista. Vanha minämme tarkoittaa vanhaa ihmistä, joka on synnin vallan alaisuudessa. Tämä ihminen ristiinnaulitaan, jolloin synti menettää vallan. Kasteen merkitys paljastuu tässä: ihminen ei ole enää synnin vallassa, synti ei erota häntä Jumalasta. Kuolema merkitsee, että ihmistä ei voi rangaista tai että ihminen ei enää kykene tekemään syntiä. Kaste on kuolemista pois synnin vallasta. Vanha synnillinen elämä on tullut loppuun ja alkaa mahdollisuus uuteen elämään.

Jakeessa kuusi on sana ”tiedämme”. Sana viittaa meidän ristiinnaulitsemiseemme Kristuksen kanssa. Se korostaa, että kaste ei ole vertauskuva (symboli), vaan todellisuutta. ”Vanha minä” tarkoittaa synnin voimaa langenneeseen ihmiseen. Syntinen ruumis ei viittaa ihmisruumiiseen, vaan pahuuteen (syntiin). Näin ollen synti on ristiinnaulittu Kristuksen kanssa, ei ruumis. Synti on sitä, mitä me teemme, ei sitä, mitä me olemme.

”Kuolla Kristuksen kanssa” merkitsee siis kastetta. Kastetoimitus ei yksinään riitä, vaan tarvitaan uskoa siihen, mitä on tapahtunut. Kaste ei ollut vain vertauskuvallinen toimitus. Jos meillä on uskoa, niin voimme elää Kristuksen kanssa.

Kristuksen ylösnousemus on tuonut kristityt kirkkauden aikaan vapauttaen heidät synnistä ja kuolemasta. Vaikka Kristus tuli ihmiseksi ja samalla syntisten kaltaiseksi, Hän kuolemallaan ja ylösnousemisellaan rikkoi synnin vallan. Tämä voitto on perusta kastetun kristityn vapauttamiselle synnin vallasta. Kristuksen tärkein tehtävä ei ollut evankeliumin julistaminen tai Hänen messiaanisuutensa vahvistaminen, vaan se, että Hän toi ihmisille uuden elämän mahdollisuuden ja antoi heille Hengen. Kuten kuolleen ihmisen ruumis ei reagoi enää tähän maailmaan, ei meidänkään, jotka olemme kuolleet Kristuksen kanssa, tule reagoida synnin kiusauksiin, sillä me olemme vapaat synnistä.

”Uskomme saavamme myös elää hänen kanssaan.” Tämä merkitsee sitä, että kun yhteys synnin kanssa on kasteessa katkaistu, tulee muodostaa uusi yhteys, nyt Kristuksen ylösnousseen elämän kanssa. Se merkitsee oikeaa elämäntapaa niin tässä maailmassa kuin ikuista elämää tulevassa Valtakunnassa.

”Kristus kuoli kertakaikkisesti eroon synnistä.” Tätä tapahtumaa ei tarvitse toistaa. Hän kuoli synnille, vaikka ei syntiä tuntenutkaan. Ylösnousemisen jälkeen Hänen suhteensa Isään on uudistunut ja tähän suhteeseen Hän tuo myös kastetut kristityt. Myöskään kastetta ei toisteta. Katumus uudistaa kasteemme ja me kasvamme Jumalan yhteyteen.

Lopputuloksena on, että kastetut kristityt ovat ”kuolleet pois synnistä”. ”Ajatelkaa tekin” osoittaa, että Paavali siirtyy Kristuksesta nyt siihen, miten meidän tulisi elää. Tämä verbi ei ole vain ajatella, vaan siihen liittyy myös toiminta. Kristityn elämän tulisi tapahtua ”Kristuksessa Jeesuksessa”. Tämä tulee mahdolliseksi Hengen avulla.

## Evankeliumi

*”Kaikki yksitoista opetuslasta lähtivät Galileaan ja nousivat vuorelle, minne Jeesus oli käskennyt heidän mennä. Kun he näkivät hänet, he kumarsivat häntä, joskin muutamat epäilivät. Jeesus tuli heidän luokseen ja puhui heille näin: ”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskennyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.” (Matt. 28: 16 – 20)*

Tekstin alkuosassa mainitaan yksitoista opetuslasta. Tämä muistuttaa meille Juudaksen kohtalosta hänen kavallettuaan Jeesuksen. Matteuksen evankeliumin mukaan enkeli oli sanonut naisille, että opetuslasten tulisi mennä Galileaan (28: 7). Samoin Matteus kertoo Jeesuksen ilmestyneen samoille naisille ja ilmoittaneen, että opetuslasten olisi mentävä Galileaan (28: 10). Nyt tulee täsmennys paikasta: ”vuorelle, minne Jeesus oli käskennyt mennä.” Vuoren nimeä ei mainita, se voi olla se vuori, missä Jeesus kirkastui opetuslapsilleen.

”He kumarsivat häntä” kertoo Jumalan palvelemisesta. Se osoittaa, että he uskovat. Meitä tämän päivän ihmisiä lohduttaa se, että osa yhä epäili. Kirkon varhaisina vuosina ajateltiin, että sanat

”joskin muutamat epäilivät” viittasivat opetuslasten aikaisempaan epäilyyn, josta Luukas ja Johannes mainitsevat evankeliumeissaan.

”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä.” Teksti on menneen ajan muodossa ja passiivissa. Vallan antaminen on tapahtunut aikaisemmin ja vallan on antanut Jumala. Tässä yhteydessä kannattaa muistaa Danielin kirja, 7: 13 – 14: ”Yhä minä katselin yöllisiä näkyjä ja näin, miten taivaan pilvien keskellä tuli eräs, näöltään kuin ihminen. Hän saapui ikiaikaisen luo. Hänet saatettiin ikiaikaisen eteen, ja hänelle annettiin valta, kunnia ja kuninkuus, kaikkien kansojen, kansakuntien ja kielten tuli palvella häntä. Hänen valtansa on ikuinen valta, joka ei katoa, eikä hänen kuninkuutensa koskaan häviä.” Jeesus Kristus on Danielin kuvaama Ihmisen Poika, jolle on annettu kaikki valta. Tämä valta on annettu myös Hänen kirkastetulle ihmisruumiilleen, joka on voittanut viimeisen vihollisen – kuoleman.

Varhaisessa kirkossa tulkittiin asiaa myös niin, että Kristus kuolemallaan ja ylösnousemuksellaan on saanut vallan niihin, jotka vapaaehtoisesti seuraavat Häntä. Tämä tarkoittaa kastettuja kristittyjä. Nyt nämä yhdessä enkelien kanssa palvelevat Kristusta.

”Menkää...” on nykyajan muodossa. Lähetyskäsky tai kastekäsky on annettu nyt toteutettavaksi. Me elämme sen ajassa ja meidän tulee toteuttaa sitä Jumalan avulla. Se kohdistuu kaikkiin kansoihin. Tämä koskee myös niitä juutalaisia, jotka vielä eivät ole Jeesuksen oppilaita. Kasteen tulee tapahtua ”Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen”. Sana kaste merkitsee upottamista. Valelukaste on käytössä, jos upottamista ei voi tehdä. Kasteen lisäksi kastettuja tuli opettaa. Opetuksen tuli perustua Jeesuksen omaan opetukseen.

”Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailmaan loppuun asti.” sisältää lupauksen tulevista. Jesajan kirja, 14: 7: ”Sen tähden Herra antaa itse teille merkin: neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel.” Immanuel suomeksi käännettynä merkitsee ’Jumala kanssamme’. Nyt tuo Jesajan ennustus toteutuu: Kristus on meidän kanssamme. ”Maailman loppuun asti” tarkoittaa taivasten valtakunnan tulemistä täyteydessään. Mutta Kristus on kanssamme myös taivasten valtakunnassa. Tämä lupaus on annettu niin apostoleille kuin myös meillekin.

Tästä alkaa Kirkon aika, Kristuksen ylösnousemuksen jälkeinen aika. Ylösnousemuksen voima ei ole annettu vain Kristukselle, vaan kaikille, jotta me voimme toteuttaa kristillistä elämää ja lähetystehtävää.

Viimeinen sana evankeliumissa on ”Aamen”. Sillä Matteus vahvistaa koko evankeliuminsa olevan totta, sillä sitä tämä vahvistussana aamen tarkoittaa.